

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycançılıq ideyasının təbliği

Azərbaycan tarixən müxtəlif millətlərin dinc yanaşı yaşadığı, milli və dini tolerantiğın bərqərar olduğu ölkə olub. Burada hər bir xalqın və millətin nümayəndəsinə bərabər münasibət göstərilib. Ona görə Azərbaycan vətəndaşı sayılan hər kəs azərbaycançılıq ideyası ətrafında birləşib. Azərbaycan xalqının adət-ənənələrini, milli-mənəvi dəyərlərini birləşdirən baxışlar sistemi kimi azərbaycançılıq ideyası ictimai-siyasi proseslərə, konstitusiyaya sistemə, xüsusilə dövlət quruculuğuna öz müsbət təsirini göstərir.

Azərbaycançılıq ideyası Azərbaycanın müstəqilliyini qorumaq, onun demokratik inkişafını təmin etməklə bərabər, davakar millətçilik və şovinizm qarşı təşəkkül tapmış ideologiyadır. Azərbaycançılıq ideyasının kökündə millətçilik yox, vətəndaşlıq dəyəri dayanır. Bu ideyanın məqsədi çoxmillətli Azərbaycan xalqının birləşməsi və demokratik yolla inkişaf etməsinə zəmin yaradan dəyərlər sistemini formalaşdırmaqdır.

Azərbaycançılıq xalqın milli-mənəvi varlığının ilkin əlamətlərini, onun kimliyini əks etdirən, milli təfəkkürünü birləşdirən dəyərlər sistemidir. Bu dəyərləri cəmləşdirən dil, ərazi, vətəndaşlıq, adət-ənənə və ideoloji birlik azərbaycançılıq ideologiyasının əhatə dairəsini sərhədsiz edir. Azərbaycandan kənarında yaşayan soydaşlarımızla yanaşı, milliyətindən asılı olmayaraq Azərbaycanın müstəqilliyini, birliyini və hüquqi, demokratik dövlət kimi inkişafını arzulayan hər bir kəs azərbaycançılıq ideologiyasının daşıyıcısıdır. Azərbaycançılıq özündə "vətəndaşlıq", "vətənpərvərlik", "loyallıq", habelə cəmiyyət və dövlət qarşısında vətəndaşın məsuliyyətini birləşdirir.

Millət vəkili Ceyhun Məmmədovun sözlərinə görə, azərbaycançılıq Azərbaycanın müstəqilliyini qorumaq, onun demokratik inkişafını təmin etməklə bərabər, ifrat millətçilik və şovinizm qarşı təşəkkül tapmış ideologiyadır:

"Azərbaycançılıq ideyasının kökündə vətəndaşlıq dəyəri dayanır. Bu ideyanın məqsədi Azərbaycan xalqının birləşməsi və demokratik yolla inkişaf etməsinə zəmin yaradan dəyərlər sistemini formalaşdırmaqdır. Azərbaycan xalqını birləşdirən azərbaycançılıq ideologiyası müstəqilliyin qorunmasına, demokratik inkişafa və hüquqi, sosial dövlətin əsaslarının gücləndirilməsinə xidmət edir. Azərbaycançılığın xalqımızın milli-tarixi servəti olduğunu deyən millət vəkili-nin sözlərinə görə, bu, ilk növbədə, vahid və bölünməz Azərbaycanın qorunub saxlanması və möhkəmləndirilməsinin siyasi-ideoloji əsasıdır. Bu gün azərbaycançılıq milli həyatın

ahəngdarlığının, konfessiyaların dinc yanaşı yaşamasının, ölkədə yaşayan bütün etnosların qardaşcasına qarşılıqlı əlaqəsi və təsirinin çoxəsrlik ənənəsi, onların ümumi taleyi və gələcək müstəqil Azərbaycanın bütövlüyü, inkişafı və firavanlığı uğrunda birgə mübarizəsinin ümumi tarixi təcrübəsidir. Azərbaycançılığın məzmununu müxtəlif xalqların, mədəniyyətlərin, ənənələrin, konfessiyaların üzvi şəkildə vəhdəti təşkil edir. Lakin azərbaycançılıq ideologiyası Azərbaycanın ərazisində yaşayan xalqın həmrəyliyi ilə məhdudlaşmır. Bu ideologiya həm də Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmlənməsini, ölkəmizin güclənməsini istəyən insanları birləşdirir".

Deputat qeyd edib ki, azərbaycançılıq xalqın milli-mənəvi varlığının ilkin əlamətlərini, onun kimliyini əks etdirən, milli təfəkkürünü birləşdirən dəyərlər sistemidir:

"Bu dəyərləri cəmləşdirən dil, ərazi, vətəndaşlıq, adət-ənənə və ideoloji birlik azərbaycançılıq ideologiyasının əhatə dairəsini sərhədsiz edir. Azərbaycandan kənarında yaşayan soydaş-

Yeni reallıqlar yeni imkanlar deməkdir

Azərbaycançılıq ideologiyası siyasətinin davam etdirilməsi mühüm aktualıq kəsb edir

gətirən də məhz azərbaycançılıq ideologiyası oldu:

"2020-ci ilin sentyabrında başlayan Vətən müharibəsində azərbaycançılıq ideologiyasının milli birliyimizi necə qüvvətləndirdiyinin biz canlı şahidi olduq. Dini mənsubiyyətdən, irqindən, milliyətindən asılı olmayaraq hər kəs silaha sarıldı və Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin ətrafında sıx birlə-

kimi göstərilir:

"Azərbaycanın multikulturalizm modeli haqqında dünyanın aparıcı universitetlərində mühazirələr oxunur. Bu da ölkəmizin azərbaycançılıq ideologiyasına nə qədər sadıqlığını nümayiş etdirir. Düşünürəm ki, bu, ən unikal modeldir. Buna qədər irəli sürülən hər hansısa yanaşmalar çox qüsurlu olub. Bu da ölkəmizdə narazılığın yaranma-

sislərin dialoq platformasına çevrilir.

Dünya azərbaycanlılarının COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi ilə əlaqədar yaydığı bəyanatı xatırladan İ.Hüseynov deyib ki, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da ölkəmizdə dövlət səviyyəsində həyata keçirilən ekoloji siyasəti, global ekoloji böhran şəraitinin yaratdığı problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində Azərbaycanın atdığı mühüm addımları və səmərəli fəaliyyətini təqdir edir. Xaricdə yaşayan həmyerlilərimiz 11-22 noyabr 2024-cü il tarixində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) Azərbaycanda keçirilməsini olduqca vacib saydıklarını və bu tədbirin dünyada ətraf mühitin qorunmasına mühüm töhfələr verəcəyinə inandıqlarını bəyan etmişdilər: "Zənimcə, Azərbaycan sivilizasiya və mədəniyyət məkanı kimi COP29-da özünü yüksək səviyyədə doğrulda bildi. Bir daha dünyaya sübut elədik ki, dövlətimizin sivilizasiya və mədəniyyəti dünya miqyasında məsuliyyətli tədbirlər təşkil etməyə tam yetəlidir. Obrazlı desək, Azərbaycan sübut etdi ki, sivilizasiya və mədəniyyətlik aspektlərində də qitələr arasında vacib körpü rolunu oynaya bilər. COP29-dan çıxarıla biləcək ilk əhəmiyyətli nəticələrdən biri bundan ibarətdir".

"Azərbaycan nəinki ölkə daxilində azərbaycançılıq siyasətinə diqqət yetirir, eyni zamanda sivilizasiyalararası dialoqun qurulmasında da təşəbbüslərlə çıxış edir"

şərək Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə qalxdı.

44 günlük Vətən müharibəsi dövlətimizin düşmən üzərindəki qələbəsini təmin etməklə yanaşı, azərbaycançılıq ideyasının, bu ideyanın əsas tərkib hissələrindən biri olan multikulturalizm dəyərinin inkişafına da töhfə verdi. Müharibə bir daha sübut etdi ki, ölkəmizdə bütün xalqların səmimi, tarixi və qırılmaz birliyi mövcuddur".

Politoloq hesab edir ki, çoxları multikulturalizmin sonunun çatdığını bildirsələr də, Azərbaycan öz siyasəti ilə getdi və Azərbaycanın yerləşdiyi geosiyasi məkan və ölkəmizdəki etnik qruplar istiqamətində aparılan siyasət dünyada nümunə

sına səbəb olmuşdur. Həm torpaq itkisi də bu və ya digər formada həm də ölkədə aparılan doğru siyasətin olmaması, hakimiyyətin səriştesizliyi və ordumuzun təkmil şəkildə formalaşmaması ilə bağlı idi. Lakin düşünürəm ki, yeni reallıqlarda multikulturalizm modelinin inkişaf etdirilməsi, azərbaycançılıq ideologiyası siyasətinin davam etdirilməsi mühüm aktualıq kəsb edir. Azərbaycan nəinki ölkə daxilində azərbaycançılıq siyasətinə diqqət yetirir, eyni zamanda sivilizasiyalararası dialoqun qurulmasında da təşəbbüslərlə çıxış edir. Azərbaycanda BMT-nin sivilizasiyalararası dialoqunun keçirilməsi, Bakı forumlarının, humanitar forumların həyata keçirilməsi bu məsələ ilə bağlı olan bütün mütəxəs-